

Reiserapport fra dagstur Vestfold Syd 5. Juni 2019.

Larvik

På en bøkekvis

“La de små barn komme til meg”

I regnvær satte vi kurs for Larvik. Været rettet seg rett før vi kom fra til Bøkekroa. Bøkeskogen er Norges største (300 mål) og verdens nordligste bøkeskog. Skogen er Larviks fremste symbol og Bøkekroa er Larviks storstue. Der fikk vi servert en stor og god, hjemmelaget kabanade på ei tynn brødiskive. Veldig bra.

Etter lønsj fikk vi en guidet tur i byen pr buss. Byens kirke ligger flott til på en høyde. Maleriet “La de små barn komme til meg” ble gitt kirken i gave av Ulrik Fredrik Gyldenløve ca 1680. Det er malt av den verdenskjente Lucas Cranach d.e. ca 1537-53. Maleriet har en verdi på minst 20 millioner. Det ble 8.3.2009 stjålet av en bande som dog etterlot seg et fingeravtrykk. Maleriet ble funnet og de 4 tyvene belønnet med 10 år hver.

Kaupang

Kaupang I dag

Kaupang var sammen med Birka (Stockholm) og Hedeby i Danmark, de viktigste stedene i Norden i det handelsnettverket som alt på 800-tallet strakte seg fra Nordishavet til Middelhavet, fra Konstantinopel til Dublin.

Kaupang ligger innerst i Viksfjord, en østlig sidearm til Larviksfjorden, og var på 800-tallet Norges største by. Området dekker 50 mål. Her bodde og arbeidet anslagsvis 1000 personer. Gokstadskipet og Osebergskipet ble kanskje bygget her. I dag er det på overflaten ingen spor etter Norges første hovedstad.

Men arkeologene har funnet rester av hus, verksteder og brygger samt mengder av gjenstander. 100.000 funn! Og bare 3,5% av område er undersøkt.

Landhevingen førte nok til at båttrafikken til Kaupang ble vanskelig. I hvert fall ble handelen på 900-tallet gradvis flyttet over til Tønsberg. Kaupang gled inn i glemselen.

Smykker fra Kaupang

Stavern

Hele Norges smilehull er denne lille, sydende Vestfoldbyen på vestsiden av Larviksfjorden blitt kalt.

Stavern Fort på Citadell-øya var begynnelsen til den militære aktiviteten i Stavern. Fortet ble bygget under den såkalte Gyldenløvefeiden med svenskene. Tordenskiold ble en hyppig gjest her. Vår planlagte tur til øya måtte utgå på grunn av problemer med båten vi skulle hatt.

Fredriksvern Verft

Litt av brakkebyen I Stavern

Fredrik V lot bygge Norges første marineverft, Fredriksvern Verft, i Stavern, 1750-56, under ledelse av kommandør Herbst. Verftet besto som marine og orlogsstasjon fram til midt på 1800-tallet. I dag er Politihøgskolen en betydelig leietaker. Verftet omfattet 45 bygninger fordelt på 40.000 kvm. Tøffe arbeidsforhold, 12-14 timers dag, og elendige boforhold i barakkene.

Garnisonskirken i Stavern

Kommandanten ville gjerne at mannskapene skulle være edru, i hvert fall en dag i uken. En kirke hadde derfor vært fint. Det gikk mange brev til København uten at han fikk "byggetillatelse". Til sist skrev kommandanten at det nå ville koste mer å rive den påbegynte kirken enn å fullføre den! Kirke ble det (i 1756), og fin er den.

Litt av Wildenveys dikt til sjømennene.

I krypten.

Minnehallen

Sjømennenes minnehall i Stavern er vårt nasjonale minnesmerke over norske sjøfolk i handelsflåten som omkom i krigshandling under to verdenskriger. Minnehallen er bygd som en pyramide på en fjelltopp ytterst mot Skagerrak og ble innviet av kong Haakon VII den 1. august 1926.

Navnene på 7562 falne sjøfolk er innrisset på 32 kobberplater i hallens krypt. Dessuten er navnene samlet i bøker. Herman Wildenveys kjente dikt til sjømennene finnes på hovedhallens alter.

Billedhuggeren Nic. Schiøll er ansvarlig for de kunstneriske utsmykningene inne i hallen. I hovedhallen befinner det seg en 32 meter lang frise. Den skildrer sjøfolks liv i flere faser.

Schiøll står også for skulpturen «Mot dypet». Den har sin plass i krypten foran sarkofagen med det norske flagget.

Gruppen foran Minnehallen

Etter litt fritid i Stavern og en utmerket middag på hotel Wassilioff, var vi trygt tilbake i Oslo ved 7-tiden om kvelden. Etter en interessant og problemfri tur.